

Ředitelův převoz (příšerný příběh)

Třetího října řekl ředitel řečený „skřet“ (přezdívka nepřehání!) svým podřízeným, aby příští středu, třináctého, přišli k řece. Je připraven mimořádný převoz.

Třináctého za rozbřesku přišli podřízení na přístaviště s přáteli a příbuznými. Někteří přivedli i předky. Řada příchozích třímala přešle nepotřebných předmětů, například převlečení a přezůvky pro případ převrnutí. Řehoř přinesl křečka, Břetislav kuře a Jiřina křepelku. U břehu seřazeno čtyřicet čtyři přívozů s ostřílenými převoznicí. Zřízenci pokoušeli. Přemítavě zřeli přes řeku, přežvykovali křížaly nebo dřímali. Nezřídka řešili křížovky.

Ředitelův pestře natřený přiléhavý převlečník s přišitými trásněmi a přihrádkami na střelivo, chřestící přívěsky a řinčící řetězy připomínaly nepatřičnou nadřazenost. Rozčepýřená kadeřavá čupřina s křiklavým stříbrným přelivem a neostříhané chmýří ve tváři vyjadřovaly podezřelé volnomyšlenkářství. Představy přímo nepřijatelné vytvářely ředitelovy mořidlem ošetřené střevíce přebité hřeby.

Ředitel přehlédli příchozí a, protřepávaje si nařvaný teřich, nabubřele se rozkřikl: „Do řady, trasořitkové, přískokem vpřed!“ Na příkaz představeného se podřízení i se zakřiknutými příznicí a přinesenými zvířaty spořádaně přesunuli do přistavených dřevěných přívozů.

Převoznicí přitáhli zpuchřelé řemeny a přidě s přitlučenými překližkovými příčnicí se ponořily. Překvapení kapři vystřelili nazdařbůh řekou. Břehule a jiřičky zanařikaly a třepetajíce střapatými křídélky přeletěly řídké pobřežní stromořadí. Řasy přilnuly k přívozům. Zšeřelým řečištěm se řinulo skřípání převoznickeho nářadí.

Převoznicke řemeslo téměř připomíná řečmi opředené řemeslo námořnicke. Je to přísná řehole a pořádná dřina. Se zřetelem k přihlouplým přepravovaným (převážně neřádům, v příznicvějším případě křupanům) přesto nepřilíš přesvědčivá. Převozy pořádané úřednicí ústředního ředitelství patří k nejnepřilijemnějším (ti přesní suchaři by potrebovali zařiznout!). Převoznicí by upřednostňovali otevřenější přístup k příležitostným přilivědkům. Přemítání přerušil sveřepý křik ředitelův: „Řid'te, břidilové! Směřujte přímo kupředu!“

Zmoření zřizenci přestali přemýšlet a zapřáhli se do přezkami opatřených hřidel řetězových vířidel (neotřelé řešení představující předvoj říční přepravy zítřka). Překonávajíce tření - se zapřenými třisly - připodobnili se říčním ořům. Přepravování nepřilijemně přihlíželi. Především si přáli převoz co nepřilijemněji překlepat. Přesun si zpřilijemňovali představami přilivavy a spotřeby přilijátých buřtů s hořčicí a křenem. Překrásné přírodní prostředí přilíš neřešili. Ostřici na

březích, jiskřivé křemeny, ani vmezeřený netřesk a třezalku nespátřovali přitažlivými. Střevlíci a tesařici je nejitřili, bobři jim nepřipadali jaksepatri dobři. Přehlédli i jestřaba přelétnuvšihó přes řeku.

Vteřina za vteřinou se nořila do říše předešlého. Říše, kde je řezavé zření přítomnosti příkře překrýváno přítmím, přeměňujícím je v křehké střípky nezřetelných příběhů, rozostřené předivo překonaných představ. Převoz přerušil otevřené nepřátelství a přítomným nepředvídaně zprostředkoval téměř přívětivé příměří. Přibližně před třetí se bezpáteřní podřizení, zapřisáhlí převozníci i hřmotný ředitel vnitřně smířili s přirozeným řádem přírody a nepřiznaně pristoupili na předtím odřikávané rovnostářství. A přece: je třeba připomenout, že prozřetelnost zřídka šetři překvapeními. Především samozřejmě nepřijemnými.

Zahřmělo. Skřivánek přestal skřehotat. Bez předchozí přípravy se překotně přihnál zákeřný fukejř, bezprostředně přecházející v přeukrutnou bouři. Řeku zčeřila vířící vřetena. Povětrí prořezávaly zářivé břitvy. Nepřetržitě přivaly bořily břehy. Střibřité hřebeny se přelávaly přes přídě. Přeplněné přívozy přetékaly a jako křehké skořápky se nořily do řeky. „Nepřevrhnout se!“ vřeštěl přiškrceně přivázaný ředitel, překřikuje hřmot. Křečovitě se přidržoval a přepočítával hřichy. „Přežit!“ křičoval se.

Příroda přeměnila přesun v neuvěřitelně nepřehledný příběh. Pářící řeka vřela, stříkala dovnitř přívozů, připomínajíc mořský příboj. Třišť prořizl břeskný výkřik: „Přátelé, střeďte se! Nepřekonatelná překážka!“ Hřmění bouře přehlušila hřímající peřej. Ze své šíře řeka přecházela v příkrý trychtýř. Přimo před sebou uzřeli přítomní příšernou řež. Představami přelétla otřesná předtucha. Křepelka a kuře rozpráhly křídla. Křeček nařikavě řihl. Protřelí převozníci přerušili řízení a předstírajíce nepředvídané přepadení střevní chřipkou se střelhibtě přebrodili na břeh.

Říd'a zuřil. Řičel jako při obřizce přirození. S hřeby střevíců připíchnutými k vnitřní dřevěné mřížce nepřičetně vřískal a řádil v ředitelském přívozu, připomínajícím řešeto. Třeštil. Vepředu mu vyhřezl podezřelý puchýř. Přesto se nepřestal přesouvat vstříc přízračnému trychtýři. Třískaje křivými pařáty se říčný řvoun řítíl přimo do řiti. Z trychtýře třeskla příšerná řacha. Vřavu přehlušily řízné skřeky vynořivších se říčních příšer.

Podřizení pookřáli. „To patří tunelářům!“ vyjádřil své přesvědčení Bedřich. „Bratři proletáři, přimkněte se!“ řečnil (přednáška o soupeření tříd přijde na řadu po přestávce). Přátelé se přestali třást. Přesunuli nakřápnuté přívozy ze středu řeky, přistáli a přitažené přídě přivázali ke křivolakým kořenům přeskřípnutými řapíky ostropestřců. Přes přerostlé kopřivy obezřetně přelezli na břidlicový břeh s přesličkou a břízami.

Bouře přecházela. Nepřátelské přízraky přestávaly zuřit. Zachmuřeným příšeřím přes příkrčené keře na břeh přicházela nezřetelná zář. Přibývající třpyt vykřesal v přítomných jiskřičku hřejivého přesvědčení - příslib přicházející přeměny.

Přestálá příkoří je sevřela do řady překypující spřízněnectvím. Přirozené neřesti, rozepře, třenice a řevnivost přestaly přechodně převládat.

Někteří přátelé nezřízeně křepčí jako při křtinách. Připíjejí si kořalkou. Nezmaři! Řada pohřbívá předky. Jiřinina křepelka a Břetislavovo kuře přistály. Řehoř křísí odřeného křečka. Bořek přinesl obří hřib hořčák a tři zapažené křemenáče. Předestřel je před přítomné, kteří si obřadně připravili koření (především pepř) a příbory. Kateřina na talíř přisypala střídmý příděl dřevnatých ředkviček. Jiří zaostřuje fotopřístroj.

Převoz předčil nepříznivé představy přeživších. „Příjemně překvapil,“ říká Mařenka, dřepící na pařezu, a přihlížející, přežvykující, příkyvují. A příště? „Napřesrok přece přijdeme,“ bodře se řehtá Přemek.

Po řece připlouvá ředitelův řízek.

Převyprávěl P. Cejnar

Sponzoři: Železářství Břenda, Spořitelna, Vepřín Řevnice